
Estetično jako východisko pro kritický odstup. Katedra estetiky FF UK zahájila mezinárodní konferenci

interiéry DigiLab AVU, místo konání konference

V inspirativních prostorách střešní strojovny v budově Akademie výtvarných umění začala dnes třídní mezinárodní konference „Estetická dimenze vizuální kultury,“ která je vyvrcholením tříletého stejnojmenného badatelského projektu. Projekt výzkumné skupiny složené ze členů a studentů Katedry estetiky, Katedry filmové vědy a Ústavu pro dějiny umění zahájený v lednu 2007 získal podporu Grantové agentury České republiky. Hlavním organizátorem mezinárodní konference Aesthetic Dimension of Visual Culture, která potrvá do 22. října, je Katedra estetiky FF UK.



Sama konference, nakolik je to možné, nepostrádala prvky vizuální atraktivnosti. Vedle prostoru strojovny, členitého sloupy s kovovým odrazným povrchem, byly výraznými vizuálními body především postavy přednášejících, osamoceně se rýsující proti velkému nasvícenému bílému plátnu, které navozovaly atmosféru naléhavosti estetických dějů, o kterých se hovořilo. Přítomné přivítali nejprve za organizátory doktorand Jakub Stejskal a poté děkan Filozofické fakulty UK Michal Stehlík. Ten zahraničním hostům představil Katedru estetiky FF UK jako jedinečné pracoviště živě komunikující s vnějším světem.



Jakub Stejskal, doktorand Katedry estetiky FF UK



PhDr. Michal Stehlík, Ph.D., děkan Filozofické fakulty UK

Konference měla reprezentativní zastoupení. Z významných odborných pracovišť se jí účastnilo více než čtyřicet badatelů ze všech kontinentů. Mezi konferenčními příspěvky byla například i tato témata: „In Defence of Sociology: Aesthetics in the Age of Uncertainty“ (Janet Wolff, University of Manchester, GB), „Aesthetic Value and Commercial Media: Artworks in Popular Film and Television“ (Joe Grixti, Massey University, Auckland, NZ), „Perspectives in Chinese Visual Culture“ (Kiu-wai Chu, University of Hong Kong, HK), „Art Without the Aesthetic?“ (Cyrus Manasseh, University of Western Australia, Perth, AU), „Photographic Images in the Digital Age“ (Koray Degirmenci, Erciyes University, Kayseri, TR), „The Digital Image in Art“ (Liz Thomas, University of Illinois, Springfield, US), „A Change in Essence“ (Miloš Ševčík, Charles University, Prague, CZ), „How Can Aesthetic Value Judgements be Justified“ (Tomáš Kulka, Charles University, Prague, CZ), „Sensations in Vision“ (Tereza Hadravová, Charles University, Prague, CZ), „Why Verbal may be Experienced as Visual“ (Alice Jedličková & Stanislava Fedrová, Czech Academy of Sciences, Prague, CZ), „Haptic Visuality“ (Patricia Castello Branco, Universidade Nova, Lisbon, PT) a další.



Aleš Erjavec, Slovenian Academy of Sciences and Arts, Ljubljana, SI, předsedající dopoledního přednáškového bloku konference



Janet Wolff, University of Manchester, GB, hlavní přednášející dopoledního bloku konference

Přednášky se setkaly s živým zájmem publika tvořeného kromě lektorů především ze studentů obou kateder a z pohotově formulovaných dotazů, poznámek a diskusních příspěvků zřetelně vystupovala hluboká znalost oboru a zaujatost zvoleným tématem.



Tereza Hadravová, doktorandka Katedry estetiky FF UK

„Zájem o účast vysoce převýšil naše očekávání,“ řekla jedna z hlavních organizátorek mezinárodní konference doktorandka Katedry estetiky FF UK Tereza Hadravová. „Nabídek abstraktů jsme měli čtyřnásobně víc, než jsme mohli přijmout. Hlavní důvod tohoto zájmu vidím v tom, že jsme se zřejmě dotkli vědeckého typu v oblasti studia vizuální kultury, která byla v posledních dvaceti třiceti letech tak zvaně „In,“ a teď přišla chvíle kritického náhledu, ať už z hlediska sociologie, estetiky, kulturologie nebo dějin umění, a estetično jako takové se stalo výrazem pro kritický odstup. Téma konference oslovilo řadu lidí, kteří se jím zabývají, právě přes snahu kritizovat, co dělali posledních dvacet let. Čas v těchto módních disciplínách běží strašně rychle a proto je nutné hovořit o těchto problémech právě teď.“

Konference je završením badatelského projektu, na kterém se podílela řada pracovišť. „Společně jsme zahájili projekt výzkumné skupiny složené ze členů a studentů Katedry estetiky, Katedry filmových studií a Ústavu pro dějiny umění, což je samo o sobě v rámci poměrně izolovaného systému katedrální práce zásadní průlom,“ přiblížila jeho vznik Tereza Hadravová. „Museli jsme se několikrát sejít a přemýšlet o tématu, které by bylo atraktivní pro oba tyto odlišné obory, a nakonec jsme zvolili tematiku vizuálních studií. Na začátku to tedy byla interdisciplinární komunikace, až se vybralo hraniční téma pro oba obory. S tím, jak se otevíráme západnímu světu, by se muselo tak jako tak otevřít. A konference je také dobrý způsob, jak přivést lidi k sobě, a všichni si uvědomujeme, jak jsme obohaceni tím, na čem jsme tři roky pracovali.“



ESTETIKA, The Central European Journal of Aesthetics

Projekt končí a co tedy bude s tématem dál? „Téma z hlediska oboru estetiky uzavřít nelze,“ tvrdí mladá badatelka Tereza Hadravová. „Jako samostatná katedra existuje ve střední Evropě jen několik pracovišť, v anglo-americkém světě jsou studia estetiky pod filozofií nebo právě pod obory vizuálních studií. Navíc práce na tématu posunula celou katedru tímto směrem.“

Praktickým výsledkem konference bude vydání sborníku příspěvků, o který projevila zájem tři nakladatelství – Verlag, Cambridge Scholars Publishing a Litteraria Pragensia. Sborník by měl vyjít do konce roku 2010.

Více k projektu Estetická dimenze vizualizace kultury [zde](#)



interiér DigiLab AVU, místo konání konference
(Marie Kohoutová)